

USAID
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻՑ

csode
ՀԿ զարգացման
ծրագիր **po**

ԵՎՐԱՍԻԱ
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԻՄՆԱՐԿԱՎ

CR
RC
Հայաստան

**ՔՀԿ ոլորտի շուկան.
համապարփակ
հետազոտության արդյունքներ**

Բովանդակություն

- Հետազոտության մասին
- ՔՀԿ-ների կազմակերպական կարողություններ
- ՔՀԿ կայունություն
- ՔՀԿ-ների հանդեպ վստահություն
- Համագործակցություն
- ՔՀԿ ծառայություններ
- Կարողությունների զարգացում
- Առաջարկներ

Ներածություն

- Հետազոտությունն անցկացվել է ՀԿ Դեպո-Հասարակական կազմակերպությունների զարգացման ծրագրի շրջանակներում, ՀՌԿԿ-Հայաստանի կողմից:
- **Նպատակ.** գնահատել Հայաստանի ՔՀԿ-ների կարողությունների զարգացման կարիքները և ծառայությունների մատուցման պահանջարկը:
- **Մեթոդ.** քանակական և որակական:

Քանակական հետազոտություն

- Քանակական հետազոտությունն ընդգրկել է Հայաստանի բոլոր մարզերից և Երևանից թվով 101 ՔՀԿ-ներ:
 - Հարցվել են կազմակերպությունների ղեկավարները:
- Ընտրանքում հաշվի է առնվել ՔՀԿ-ների բաշխվածությունն ըստ մարզերի, իրավական կարգավիճակի և գործունեության ոլորտների:
- Վերջնական ընտրանքում ընդգրկվել են.
 - 40 ՔՀԿ Երևանից, 61 ՔՀԿ՝ մարզերից,
 - 17 հիմնադրամ, 84 ՀԿ:

Որակական հետազոտություն

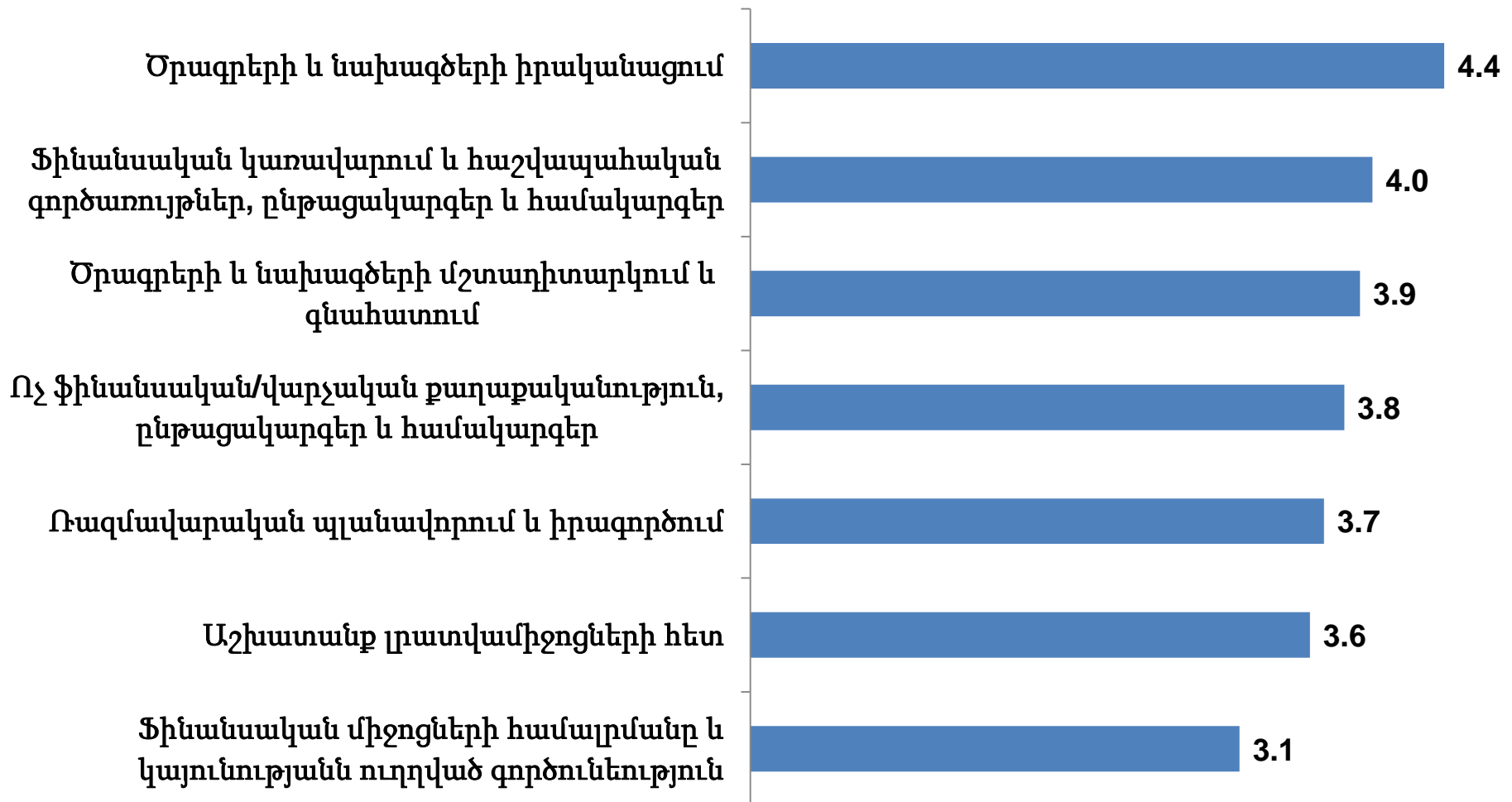
- Իրականացվել է 29 հարցազրույց և 12 ՖԽ քննարկում
- Խորին հարցազրույցներին մասնակցել են տարբեր կառույցներ, այդ թվում ՔՀԿ ոլորտի փորձագետներ:
 - միջազգային կազմակերպություններ,
 - գործարար կառույցներ,
 - տեղական ու պետական կառավարման մարմիններ,
 - կրթական ու գիտական կառույցներ
 - ՔՀԿ-ներ
- Տոկուս խմբային քննարկումներին մասնակցել են տարբեր մարզերի ՔՀԿ-ների 55 ներկայացուցիչ և 62 շահառու:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

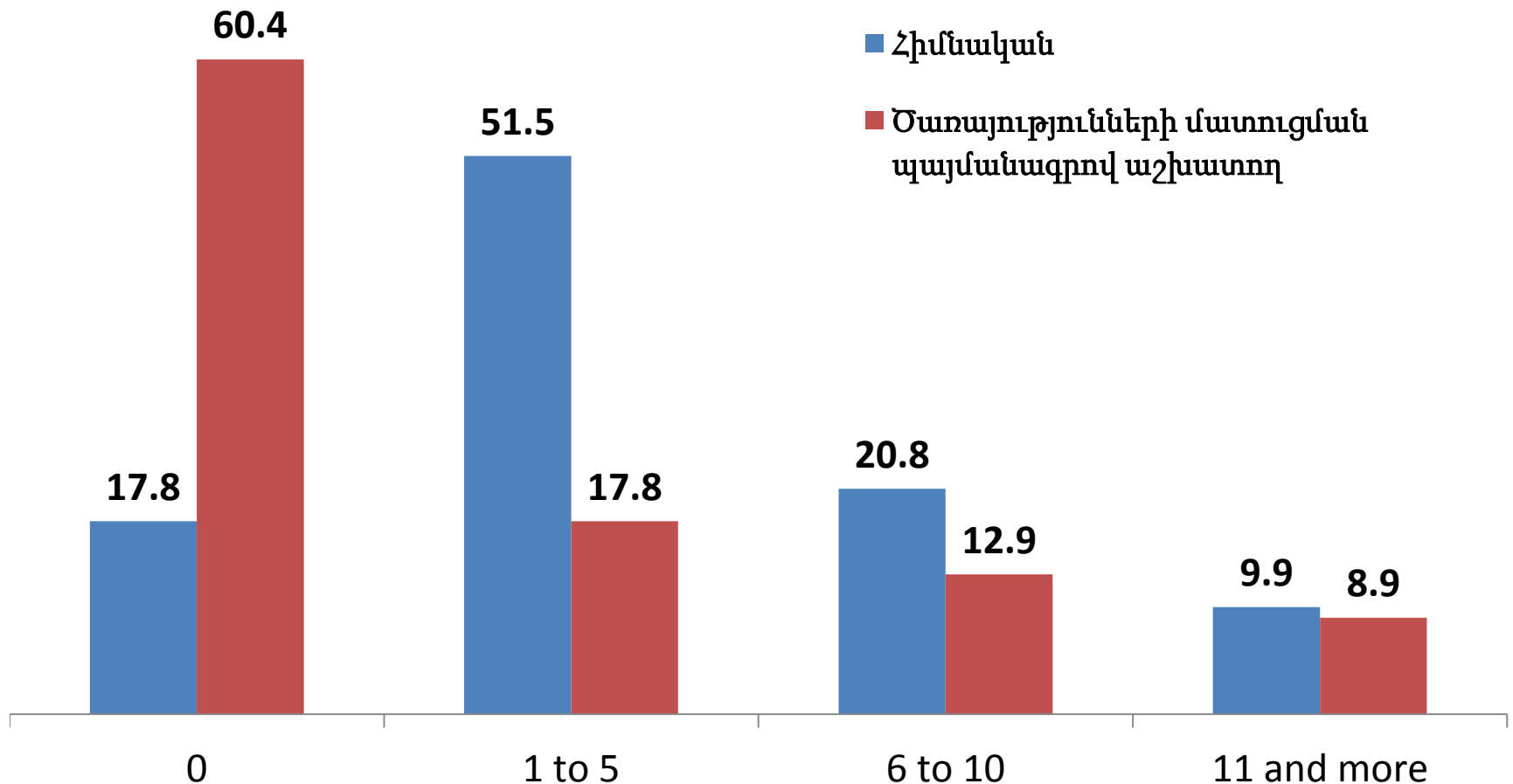
ՔՀԿ կազմակերպական կարողություններ

Հ58. Որքա՞ն լավ են իրականացվում Ձեր կազմակերպությունում հետևյալ գործառույթները (միջինը, 1-5 սանդղակ, 1=շատ վատ, 5=շատ լավ)

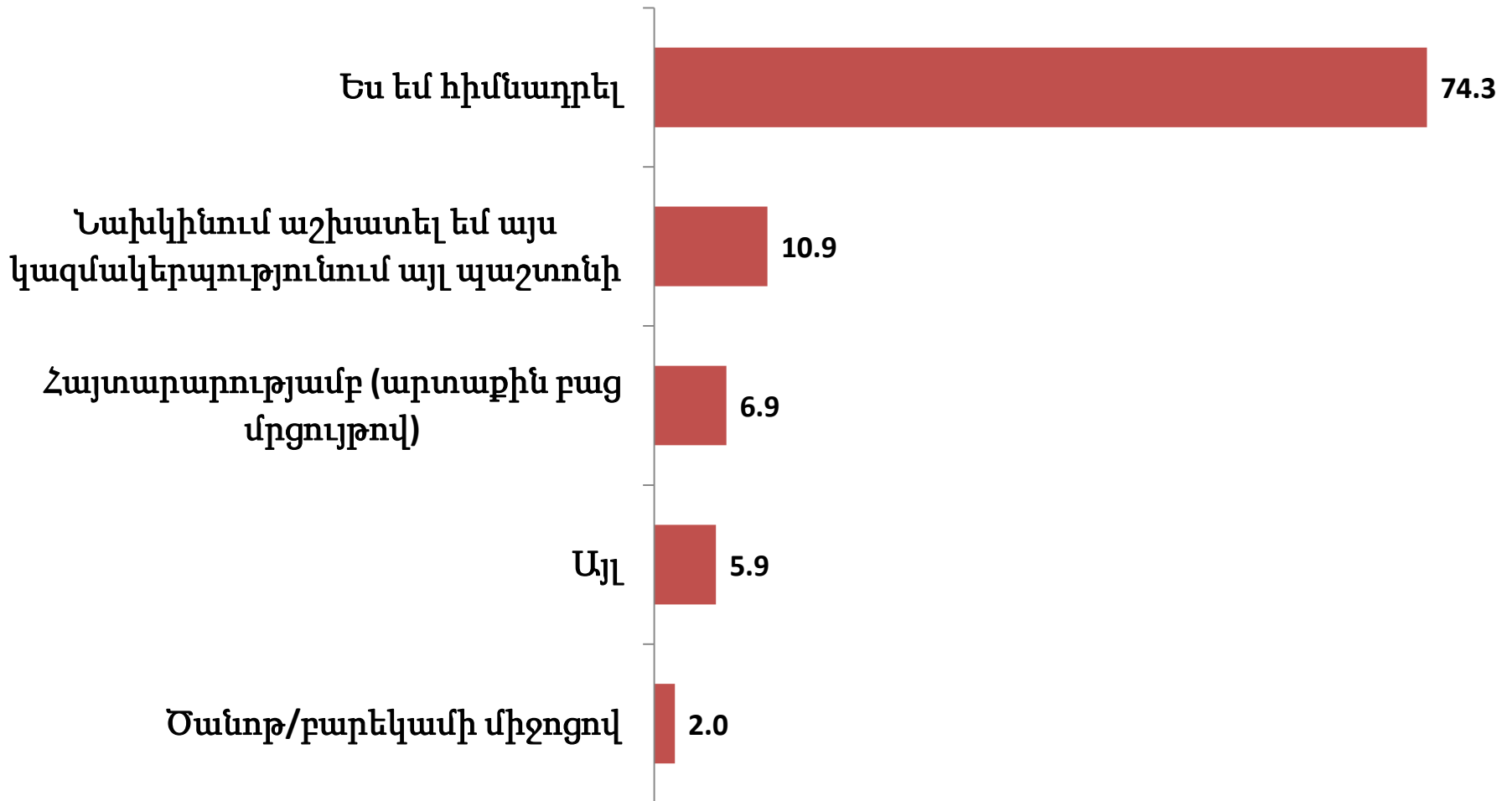
Մարդկային ռեսուրսներ

Հ4. Քանի՞ աշխատակից ունեք ներկայումս՝ հիմնական և ծառայությունների մատուցման պայմանագրերով (դեպքերի %)

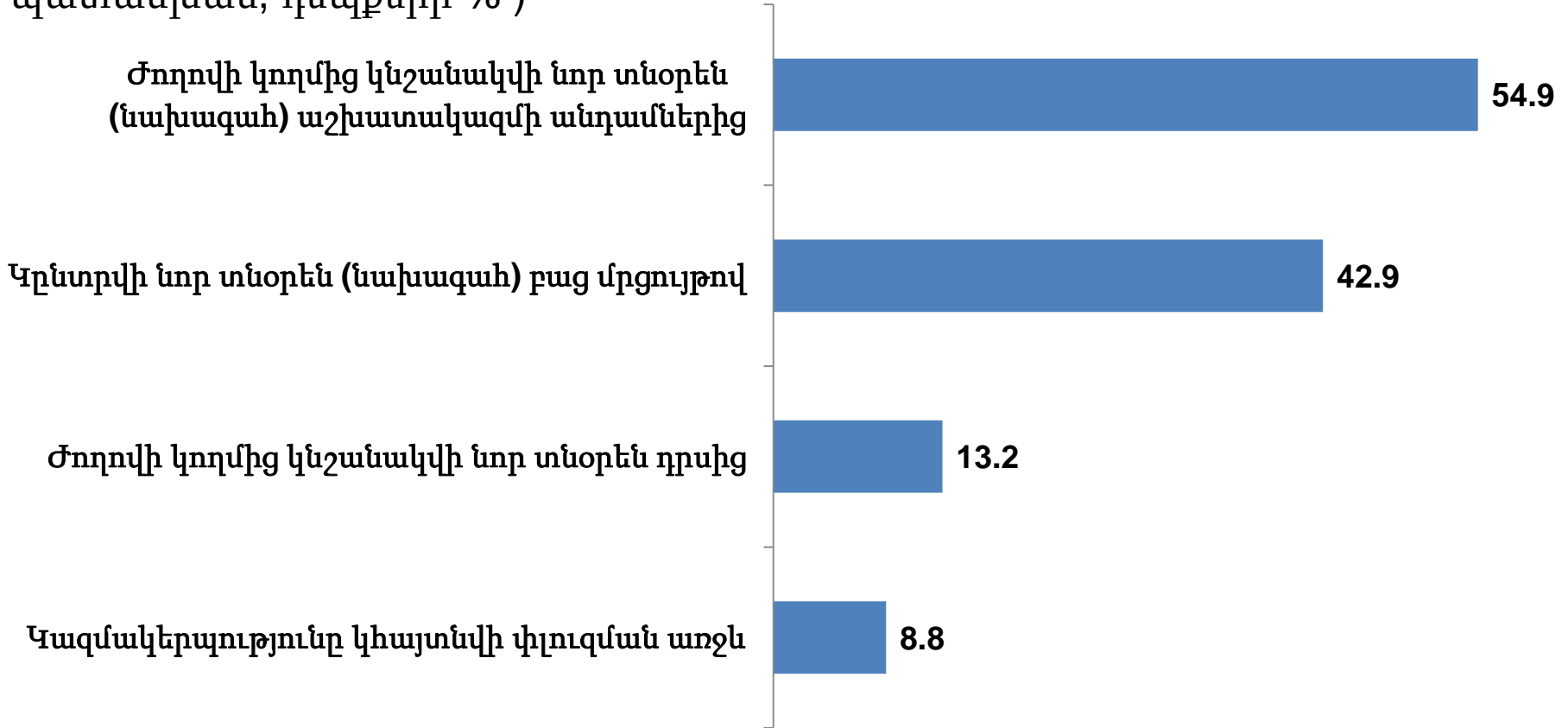
Մարդկային ռեսուրսներ

Հ7. Ինչպե՞ս եք ընդունվել այս աշխատանքին (դեպքերի %)

Մարդկային ռեսուրսներ

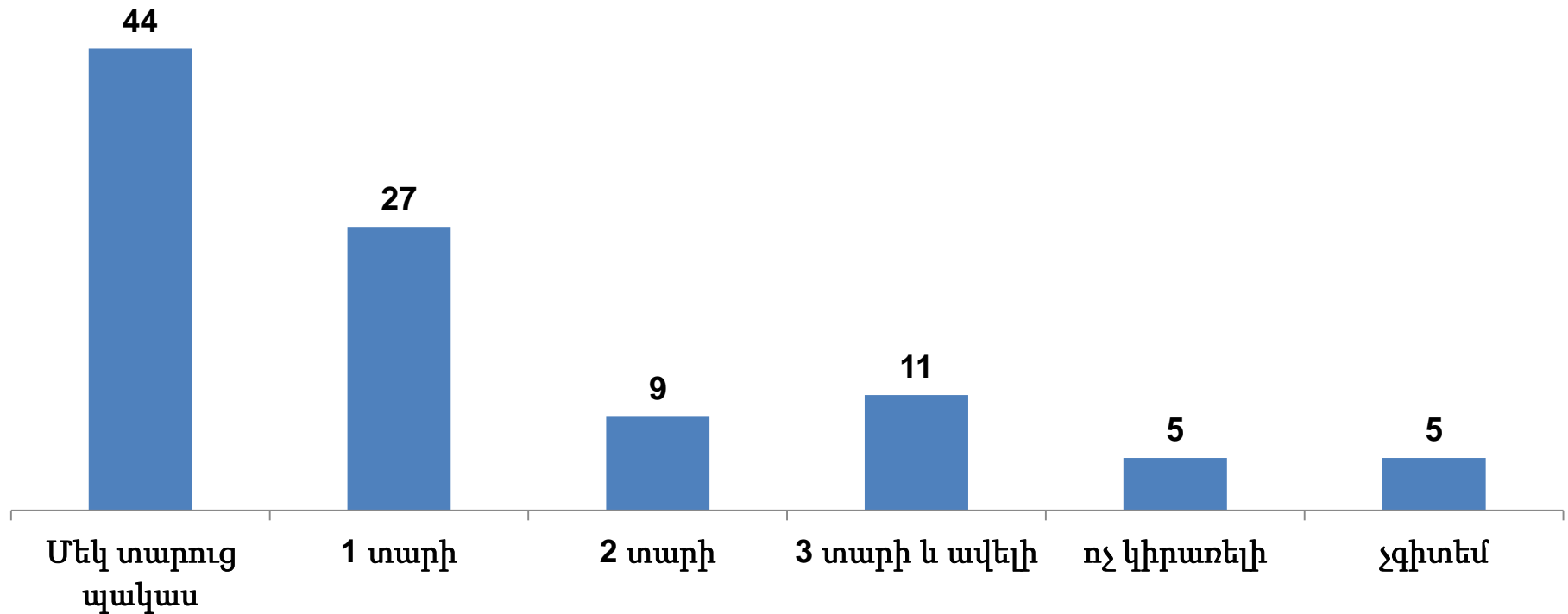
Հ19. Եթե կազմակերպության ներկայիս գործադիր տնօրենը (կամ նախագահը) թողնի աշխատանքը, ի՞նչ կպատահի կազմակերպության հետ (մի քանի պատասխան, դեպքերի %)

- Չնայած միայն 7%-ն է աշխատանքի ընդունվել մրցույթով, պատասխանների 43%-ում նշվել է, որ նոր ղեկավարը կընտրվի մրցույթով:

Ֆինանսական ռեսուրսներ

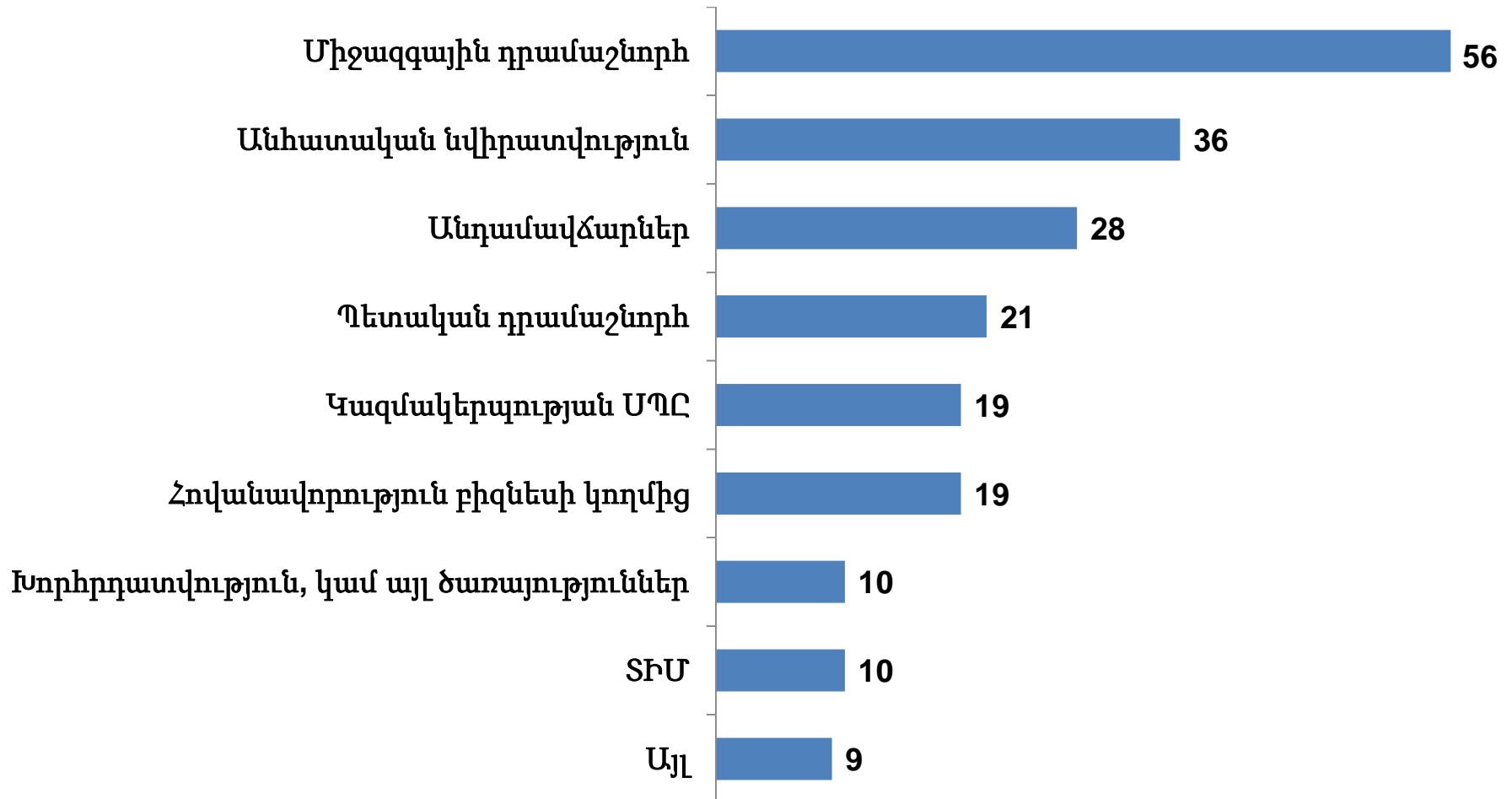
Հ31. Ձեր կազմակերպությունն ի՞նչ ժամանակաշրջանի համար ունի ֆինանսական միջոցներ (կամ դրանց հեռանկարներ, դեպքերի %)

Ֆինանսավորման 2-3 տարվա հեռանկարներ ունեցող կազմակերպությունների գերակշիռ մասի միջոցների աղբյուրը միջազգային կազմակերպություններն են:

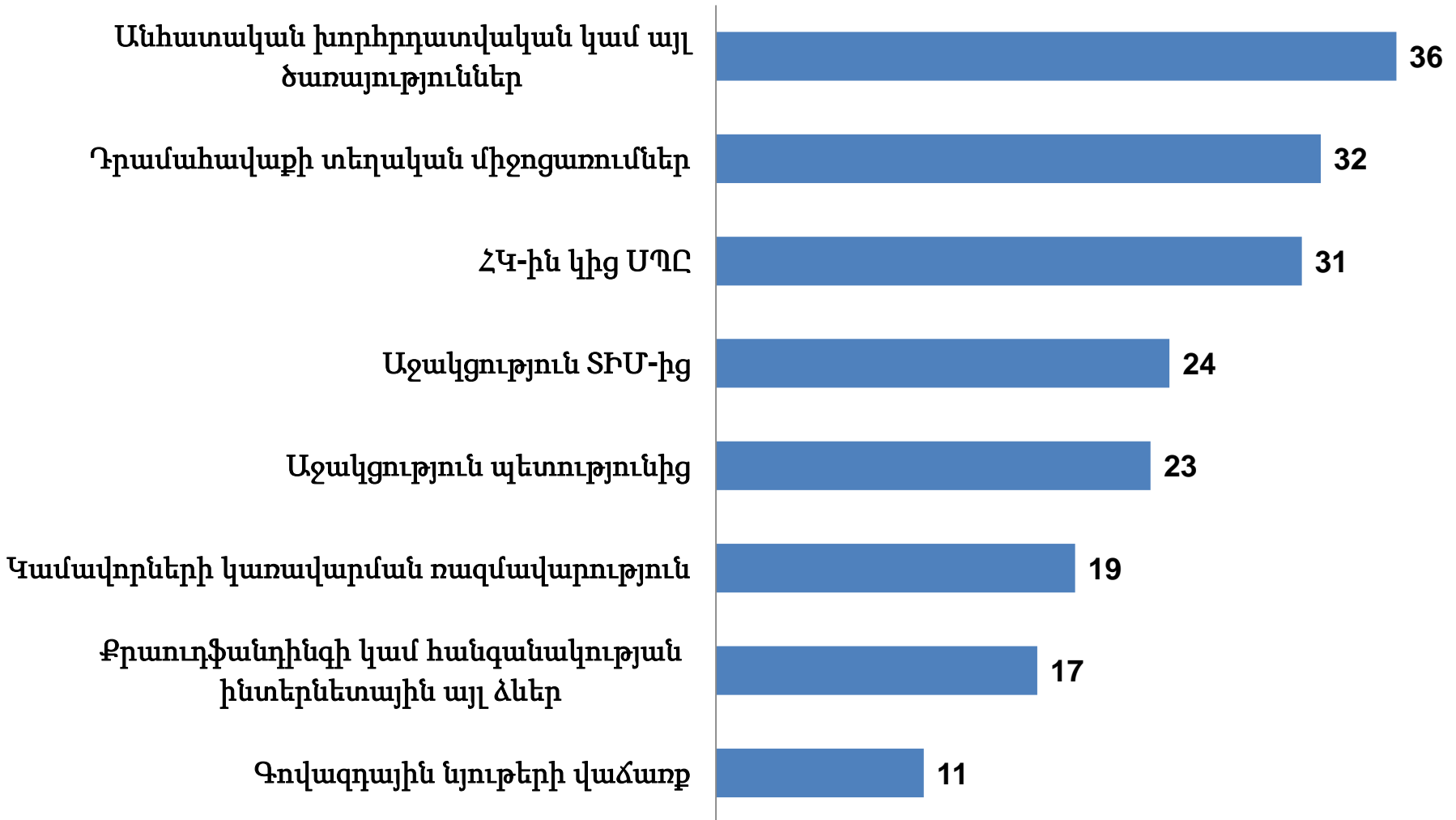
Ֆինանսական ռեսուրսներ

Հ33. Որո՞նք են Ձեր կազմակերպության այս տարվա ֆինանսավորման աղբյուրները (մի քանի պատասխան, դեպքերի %)

Ռեսուրսների հայթայթման հեռանկարներ

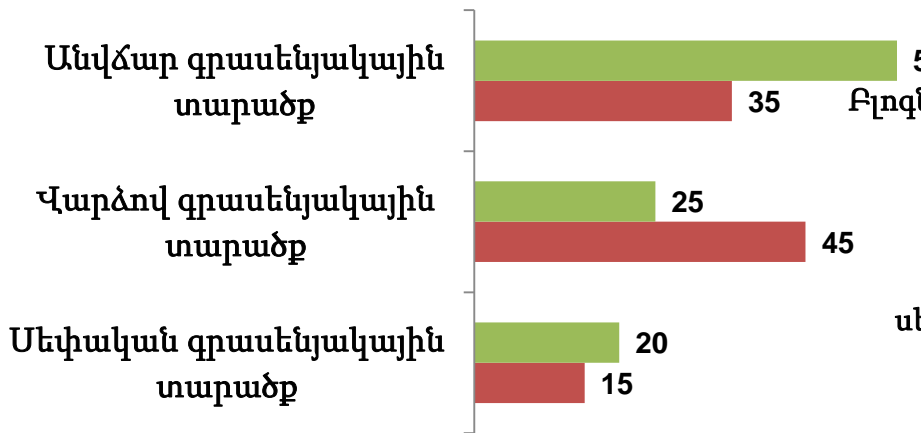
Հ44. Եթե միջազգային դոնորները դադարեն ֆինանսավորել, ինչպե՞ս կհայթայթեք միջոցներ (հաշվի առնելով նախորդ փորձը) (մի քանի պատասխան, դեպքերի %)

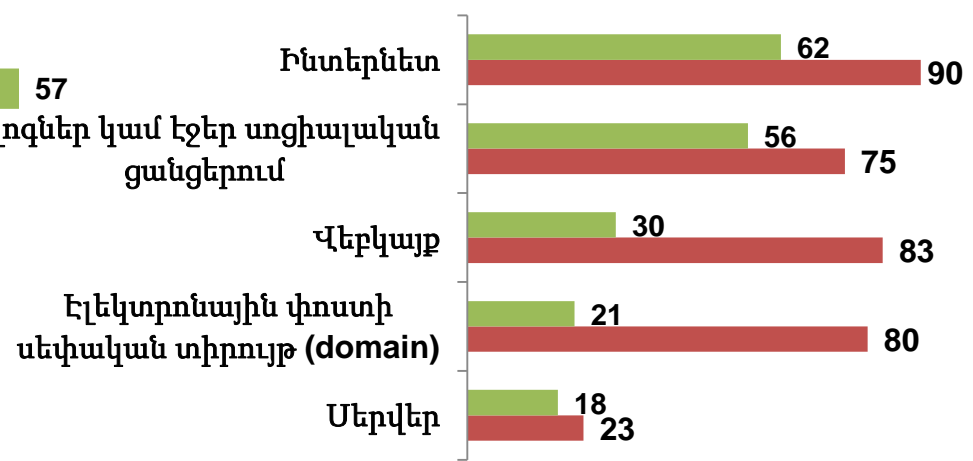
Նյութական և էլեկտրոնային ռեսուրսներ

Հ42. Նշեք խնդրեմ բոլոր այն նյութական ռեսուրսները, որոնք այս պահին ունի կազմակերպությունը (դեպքերի %)

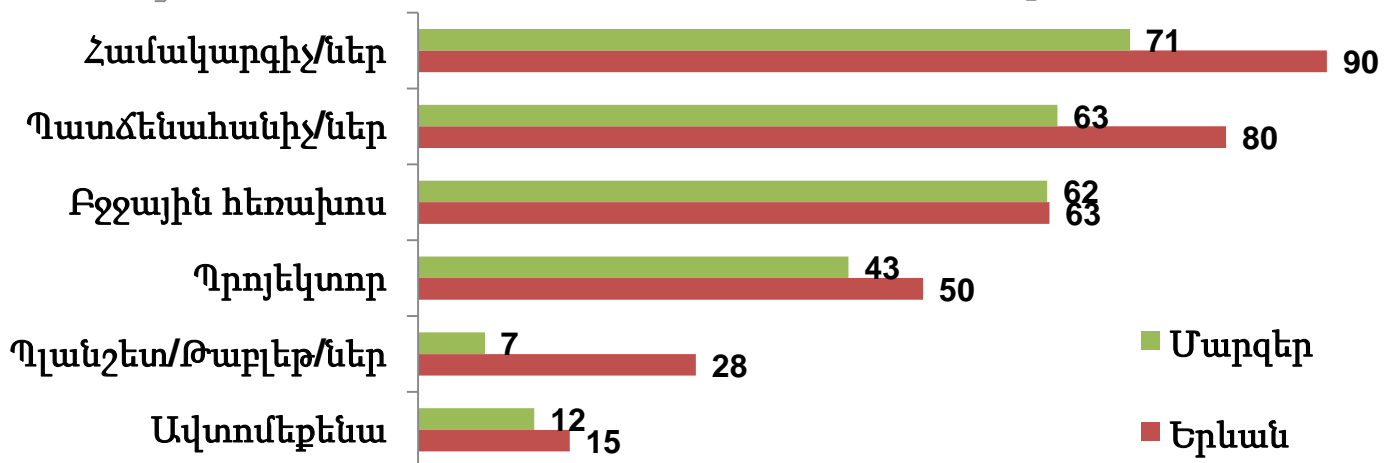
Գրասենյակային տարածք

Էլեկտրոնային ռեսուրսներ

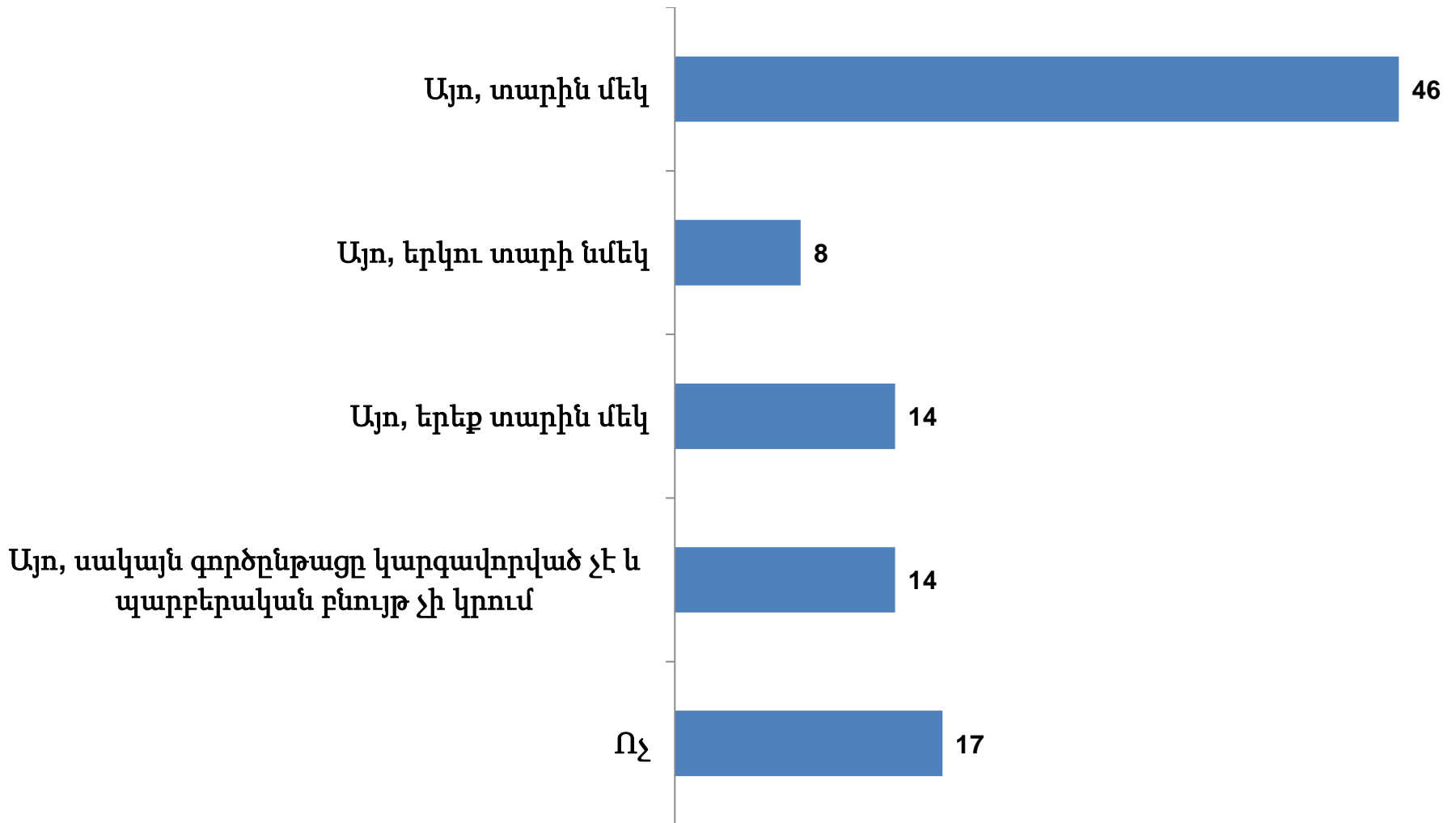
Մարզավորում

Մարզեր
Երևան

Ռազմավարական պլանավորում

Հ24. Իրականացնո՞ւմ եք արդյոք ռազմավարական պլանավորում (դեպքերի %)

Ռազմավարական պլանավորում

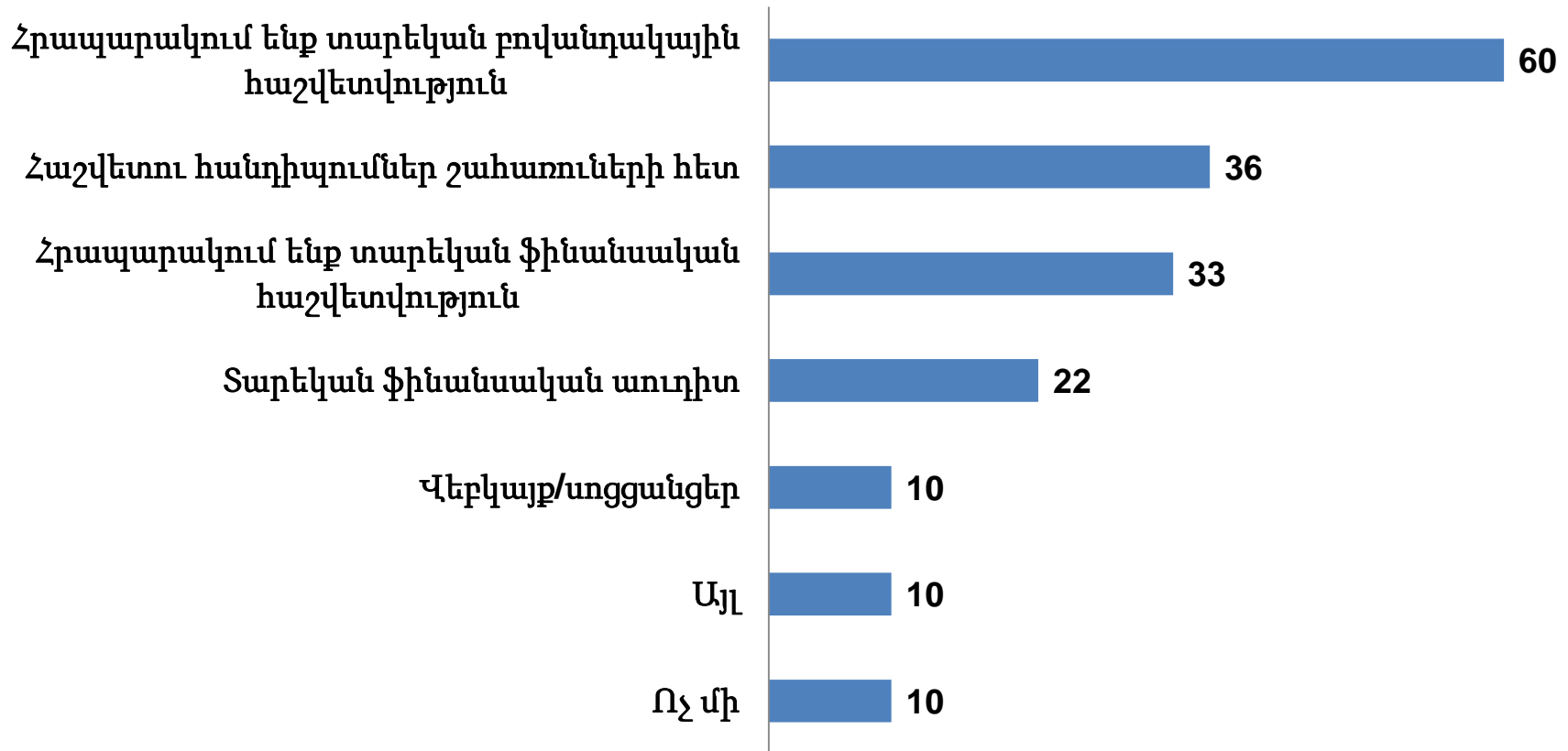
Ըստ փորձագետների, ՔՀԿ-ների փոքր մասն է մշակում և հետևողականորեն կիրառում ռազմավարական պլանները

«Ովքեր անցնում են թրեյնինգ, որտեղ ասում են, որ պարտադիր է, իրենք կարող է ձևի համար գրեն, դնեն մի կողմ: Բայց շատ քչերն են իրապես առաջնորդվում դրանով նույնիսկ եթե ունեն գրած: Երկրորդ, հաճախ այդ պլանը լինում է ոչ իրատեսական» *(միջազգային կառույցի ներկայացուցիչ, ՔՀԿ դաշտի փորձագետ):*

Հաշվետվողականություն և թափանցիկություն

Հ16. Ինչպիսի գործիքներ եք օգտագործում Ձեր կազմակերպության հաշվետվողականությունն ու թափանցիկությունն ապահովելու համար (մի քանիսն ապատասխան, դեպքերի %)

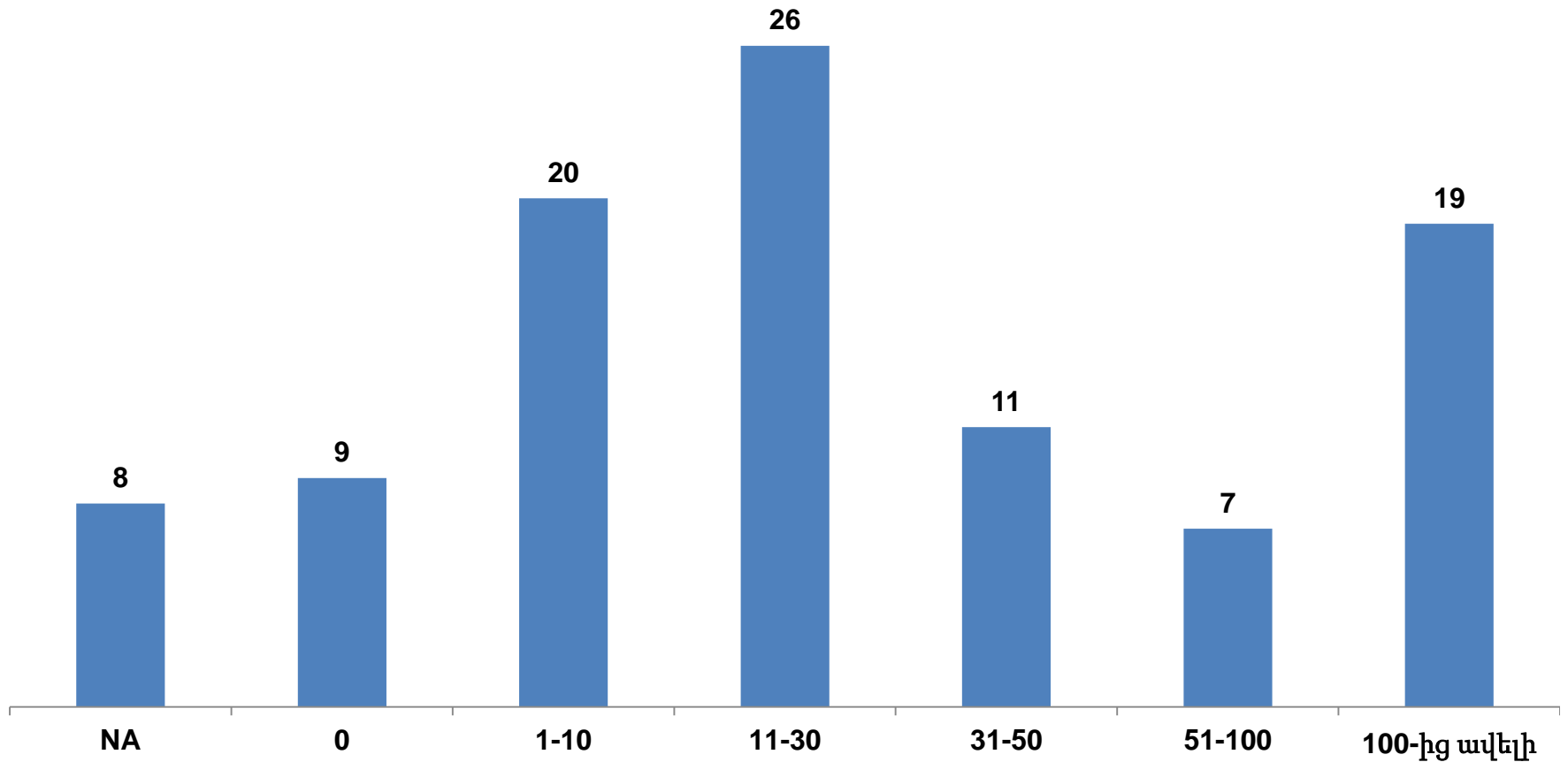
Հաշվետվողականություն և թափանցիկություն

- Ըստ փորձագետների, **տեսանելիության ու հաշվետվողականության գործիքների** թերօգտագործումը ոչ թե հմտությունների, այլ դրանց արժևորման պակասն է:
- «Ոչ թե թափանցիկ չեն, այլ նախաձեռնող չեն, մարքեթինգ չեն անում, չեն գովազդում իրենց գործունեությունը: Շատ հաճախ պրոֆեսիոնալ ՀԿ-ներին թվում է, թե իրենք չպիտի գովազդեն իրենց» *(ՔՀԿ դաշտի փորձագետ, ՔՀԿ ներկայացուցիչ):*

Անդամակցություն

Հ8. Քանի՞ անդամ ունի կազմակերպությունը (դեպքերի %)

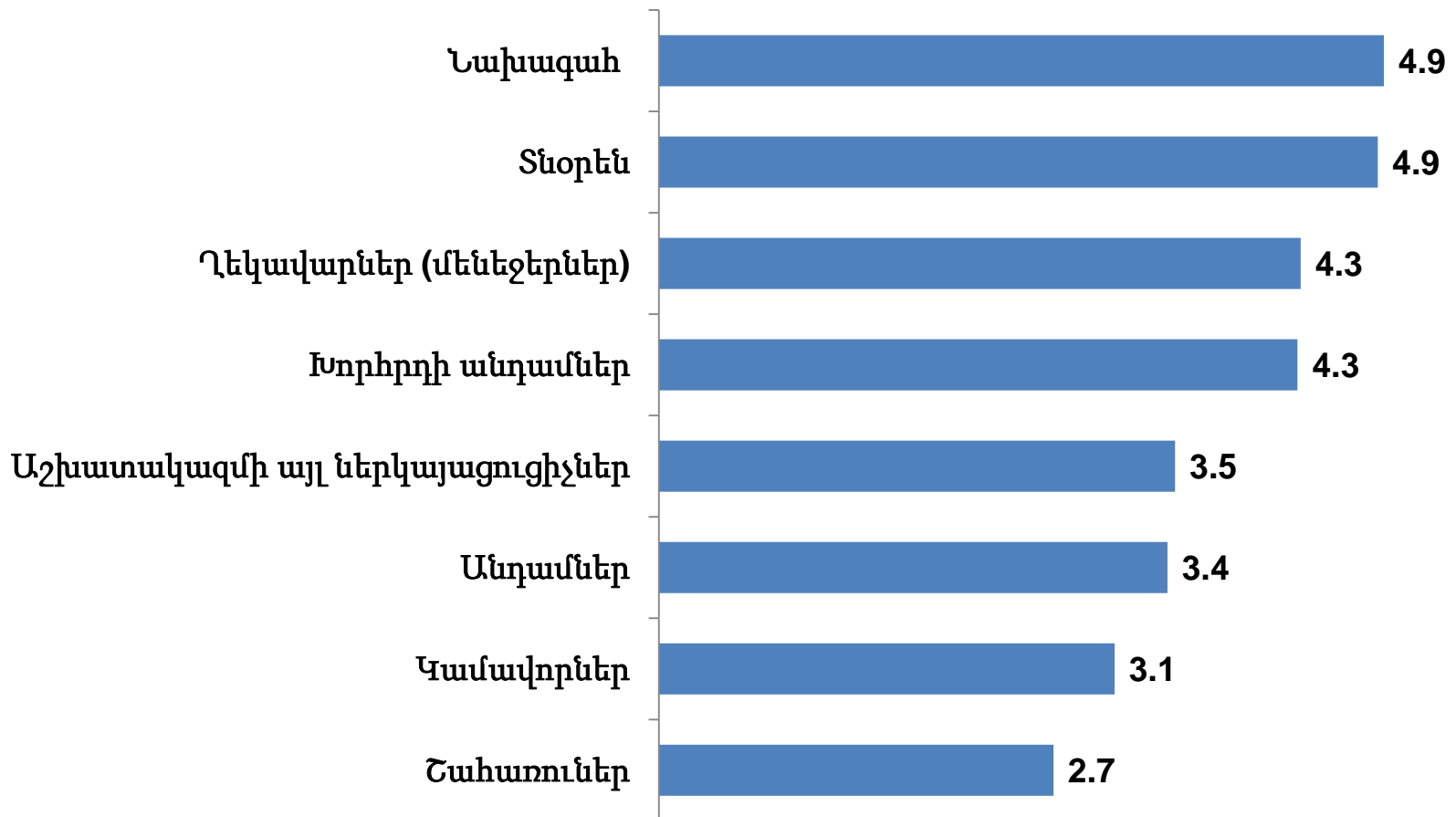

Կամավորներ

- Հարցման մասնակից ՔՀԿ-ների 82%-ն ունեն կամավորներ, 18%-ը՝ չունեն:
- Կամավոր չունեցող ՔՀԿ-ներից 8-ը երբեք չեն ունեցել կամավորներ. մեծ մասը նշել են, որ դրա կարիքը չունեն:
- Որակական հետազոտության մասնակից ՔՀԿ-ներից գրեթե բոլորը կամավորության ինստիտուտ ունեն:
- Ըստ փորձագետների, Հայաստանում կամավորության գաղափարը բավականաչափ զարգացած չէ:
- Համայնքային կազմակերպություններում կամավորության առկայությունը պայմանավորված է մտերիմների աջակցությամբ:

Շահառուների ներգրավում

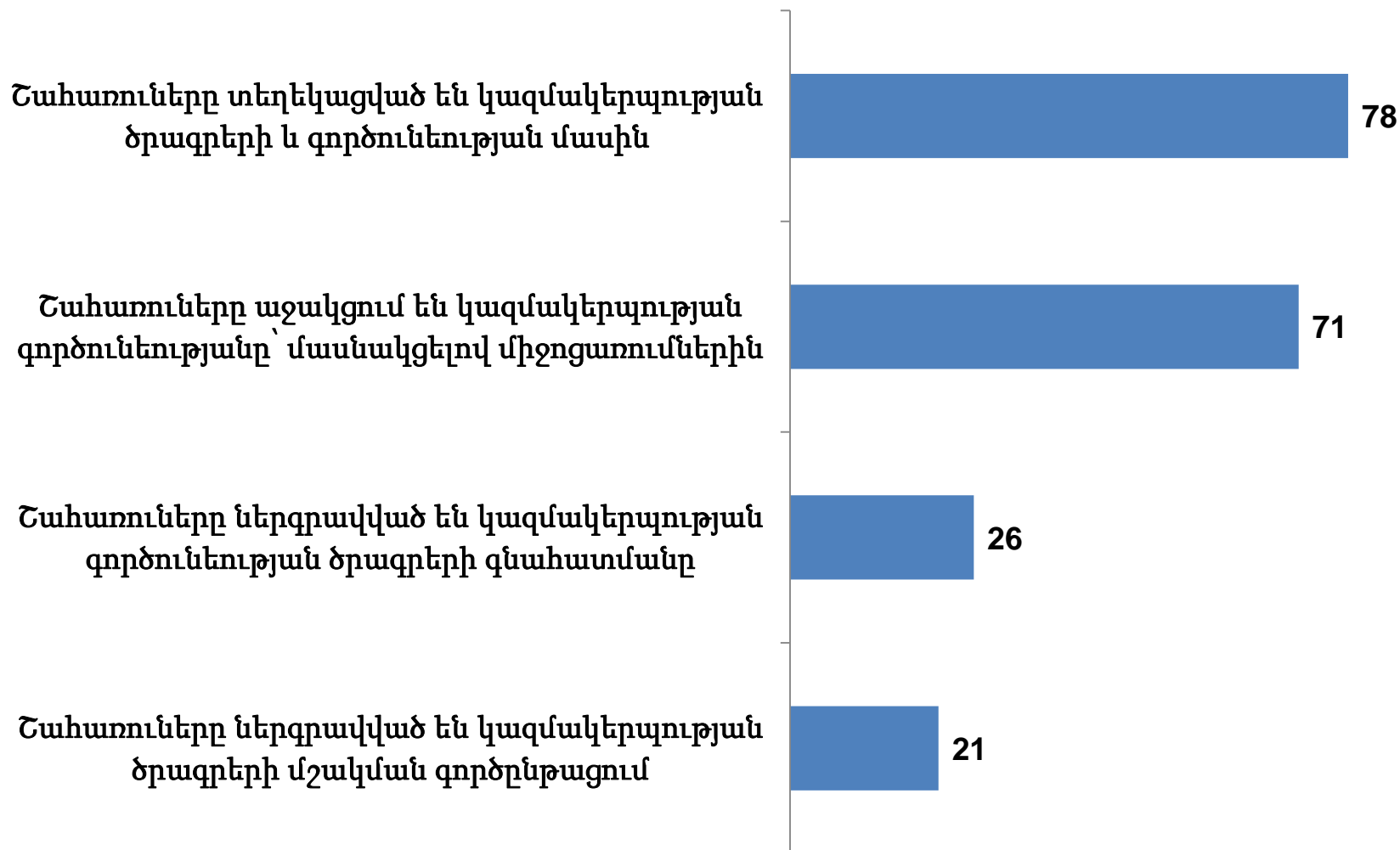
Հ14. Որքա՞ն հաճախ են հետևյալ մարդիկ կամ խմբերը ներգրավված կազմակերպության ծրագրային հարցերով որոշումների կայացմանը (միջինը, 1=երբեք, 5=մշտապես):

- Շահառուներն ամենաքիչն են ներգրավված. 20 ՔՀԿ-ներում տվել են *երբեք*, իսկ 10 ՔՀԿ-ներում՝ *ոչ կիրառելի* պատասխանը:

Շահառուների ներգրավում

Հ15. Հետևյալ պնդումներից ո՞րն է լավագույնս նկարագրում շահառուների տեղեկացվածությունը կազմակերպության մասին (մի քանի պատասխան, %)

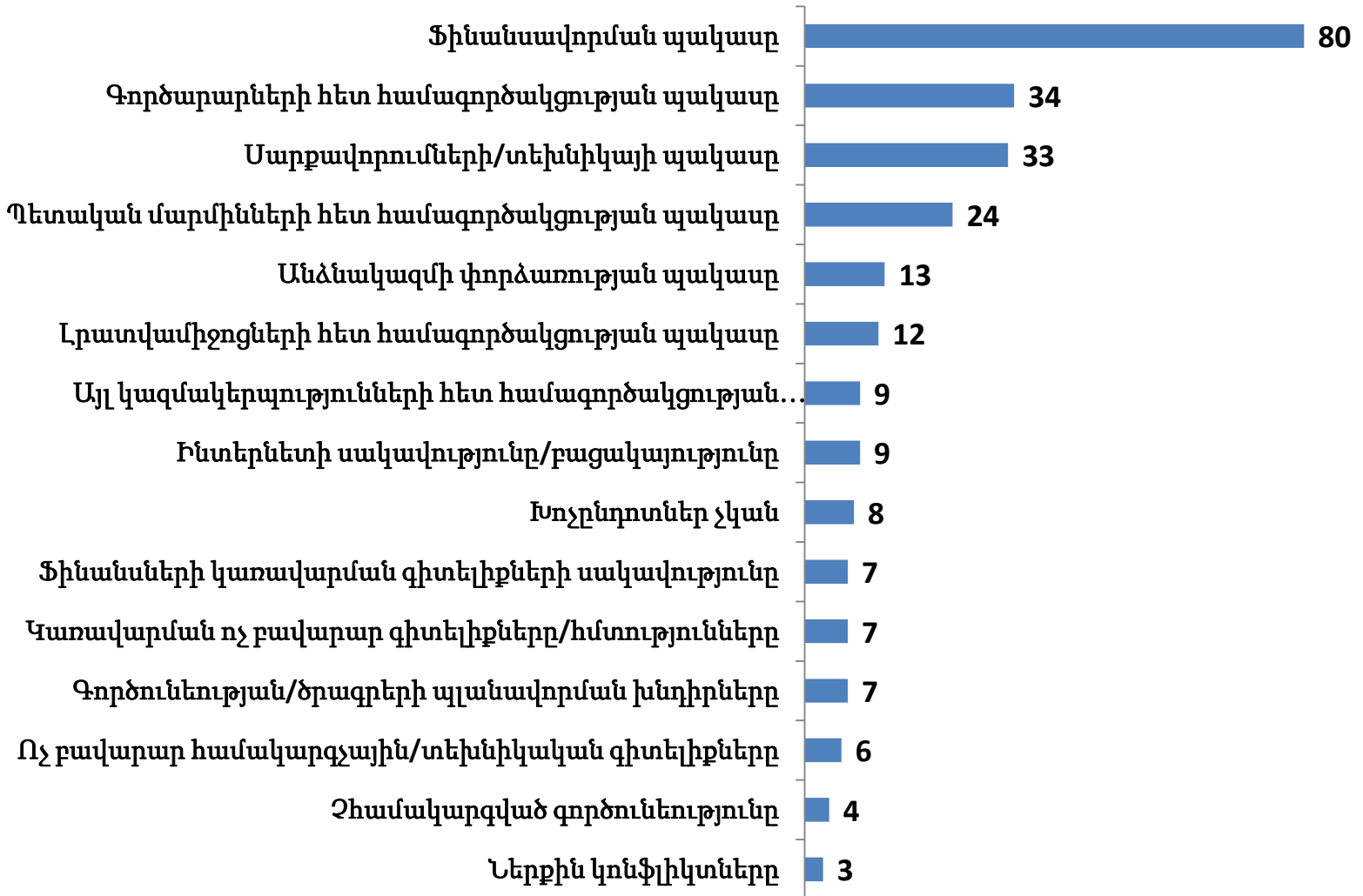
Շահառուների ներգրավում

- Շահառուների հետ կապը ՔՀԿ-ների թույլ կողմերից է համարվում «Ինձ՝ որպես ֆինանսավորող կազմակերպություն, իհարկե կբերեն զեկույցը ժամանակին կտան: Բայց իրենց շահառուներին չեն գնա, չեն ասի, որ շահառուներ ջան, էս-էս բաներն ենք արել: ... Առաջին հերթին դու պիտի հաշվետու լինես ու կապի մեջ լինես քո շահառուների հետ» *(միջազգային կառույցի ներկայացուցիչ):*
- ՏԽ մասնակից շահառուների մեծ մասը ներգրավվում է **ծրագրերի մշակմանը և կամ գնահատմանը**, բայց քիչ է ներգրավված **ռազմավարական որոշումների ընդունման** մեջ :
- Ըստ ՔՀԿ-ների, քաղաքացիական ակտիվության պակասը, ծառայությունների հանդեպ սպառողական մոտեցումը դժվարացնում է համայնքի համախմբումը և մասնակցությունը:
- Ըստ շահառուների, իրենց ներգրավման ու մասնակցության համար իրազեկման աշխատանքներ են հարկավոր:

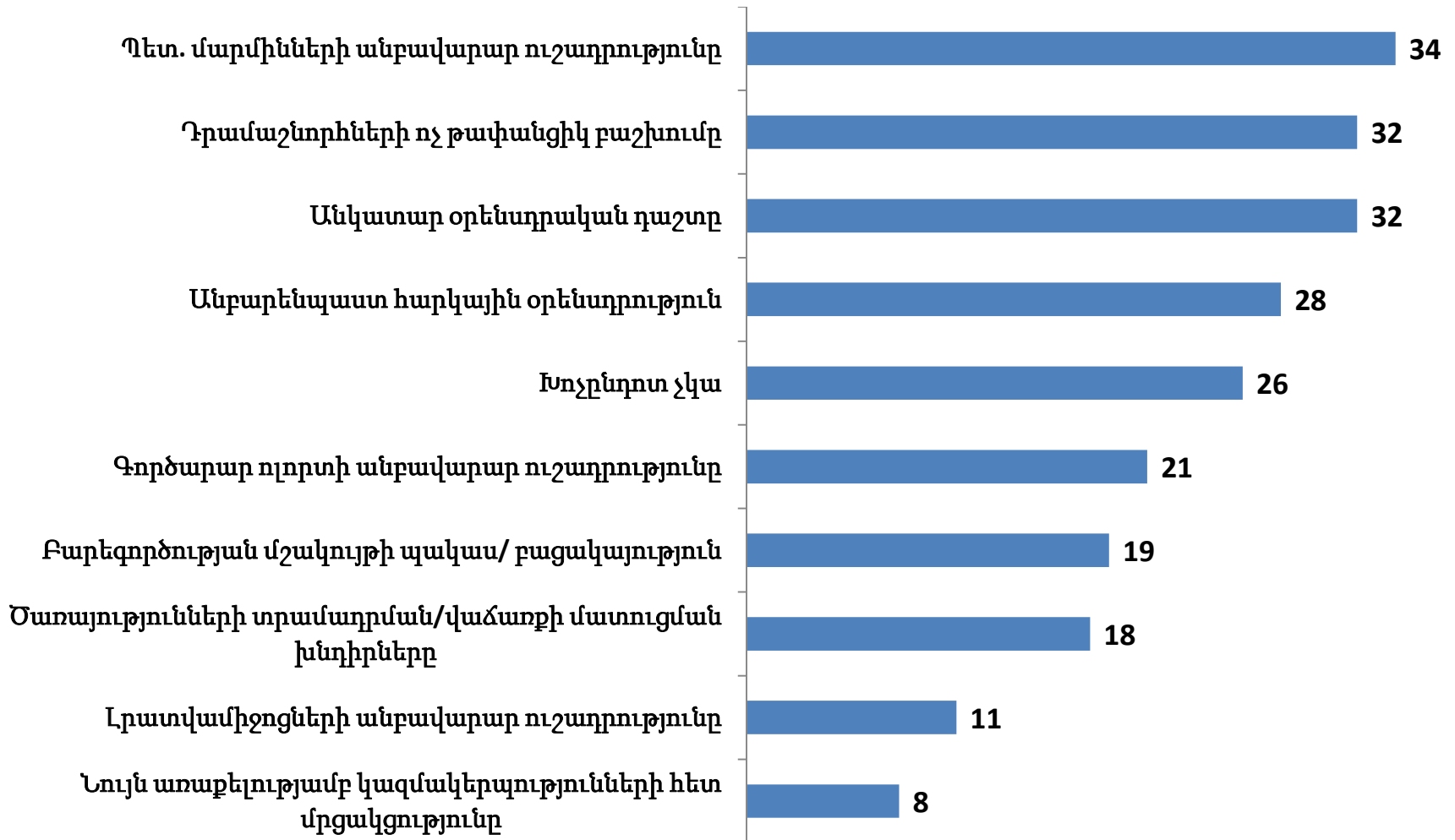
Կազմակերպական զարգացման խոչընդոտներ

Հ61. Որո՞նք են Ձեր կազմակերպության զարգացման ներքին խոչընդոտները (դեպքերի %, մի քանի պատասխան)

Կազմակերպական զարգացման խոչընդոտներ

Հ62. Որո՞նք են կազմակերպության զարգացման արտաքին խոչընդոտները (դեպքերի %, մի քանի պատասխան)

ՔՀԿ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՔՀԿ կայունության նախադրյալներ

- Առաքելության և արժեքների հարցում հետևողականություն, նվիրված աշխատանք.
 - Կայուն հասարակական կազմակերպությունը... առաջին հերթին այն նվիրված, առաքելությունը կրող այն մարդիկ են, ովքեր իրար հետ աշխատում են և իրար վստահում: Դրանից այն կողմ կայունության երաշխիքներ չկան (*ՔՀԿ դաշտի փորձագետ*):
- Ֆինանսավորման շարունակականություն և բազմազանություն,
- Ինստիտուցիոնալ կառուցակարգեր և գործունեության շարունակականություն,
- Նպաստավոր օրենսդրական, քաղաքական և մշակութային միջավայր:

ՔՀԿ կայունություն. առկա իրավիճակ

- Պետական կառույցների լավատեսություն
- Միջազգային կազմակերպությունների մտահոգություն
- ՔՀԿ-ների «միջին դասի» պակաս
- Աշխատակիցների, անդամների ու աջակիցների ներգրավման անհրաժեշտություն

«ՀԿ-ները պետք է հիմնվեն հասարակության վրա: ... Պետք է ձևավորել համայնք, մարդկանց, ովքեր պատրաստ են կյանքի կոչել այդ գաղափարը: Հզորությունը գալիս է նրանից, թե ինչքան մարդ է իր հետևում կանգնած: Երբ հասարակական կազմակերպություններն աշխատեն իրենց իրական շարքերը համալրելով, այդ դեպքում իշխանավորներն ավելի լուրջ կընդունեն» (ՔՀԿ ներկայացուցիչ):

ՔՀԿ-ՆԵՐԻ ՀԱՆԴԵՊ ՎՍՏԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

ՔՀԿ-ների հանդեպ վստահությունը

- Ըստ փորձագետների, ՔՀԿ-ների հանդեպ հանրային վստահության պակաս կա
- Գործարար հատվածի ներկայացուցիչները կասկած են հայտնում ՔՀԿ վստահելիության վերաբերյալ.

Հայաստանում չկա ՀԿ, որովհետև նպատակը ՀԿ-ական չի, նպատակը փող աշխատելն է, նրանք ուղղակի խորամանկ բիզնեսմեններ են: Մենք ազնիվ բիզնեսմեններ ենք, մենք արտադրում ենք ինչ-որ բան, ասում ենք էս էս է, իրենք խորամանկ բիզնեսմեններ են *(գործարար կառույցի ներկայացուցիչ):*

- Միջազգային ու պետական կազմակերպություններն ավելի հաճախ դրական կարծիք են արտահայտում
- Ըստ ՔՀԿ շահառուների, իրենց համայնքում ՔՀԿ-ները վստահություն են վայելում

Միգուցե կան, որ վստահություն չեն ներշնչում, բայց էս կոնկրետ կարող եմ ասել մեր կազմակերպության մասին, եթե մարդկանց օգնում են, բարի գործ են կատարում, ուրեմն վստահում են *(Գեղարքունիքի մարզի ՔՀԿ շահառու):*

Անվատահոլության պատճառները

- Տեղեկատվության և թափանցիկության պակասը
- Լրատվամիջոցներով թերի լուսաբանումը
- Ըստ ֆինանսավորման ուղղությունների կազմակերպության ուղղվածության փոփոխումը
- Ֆինանսավորումից կախվածությունը և ֆինանսավորման ուղղությամբ կենտրոնացվածությունը.

Կազմակերպություններն այնքան կենտրոնացած են գումար, ֆինանսական ռեսուրս բերելու վրա, որ դրա մասին են խոսում, ոչ թե իրենց առաքելության մասին, անելիքի մասին (*ՔՀԿ դաշտի փորձագետ, միջազգային կառույցի ներկայացուցիչ*):

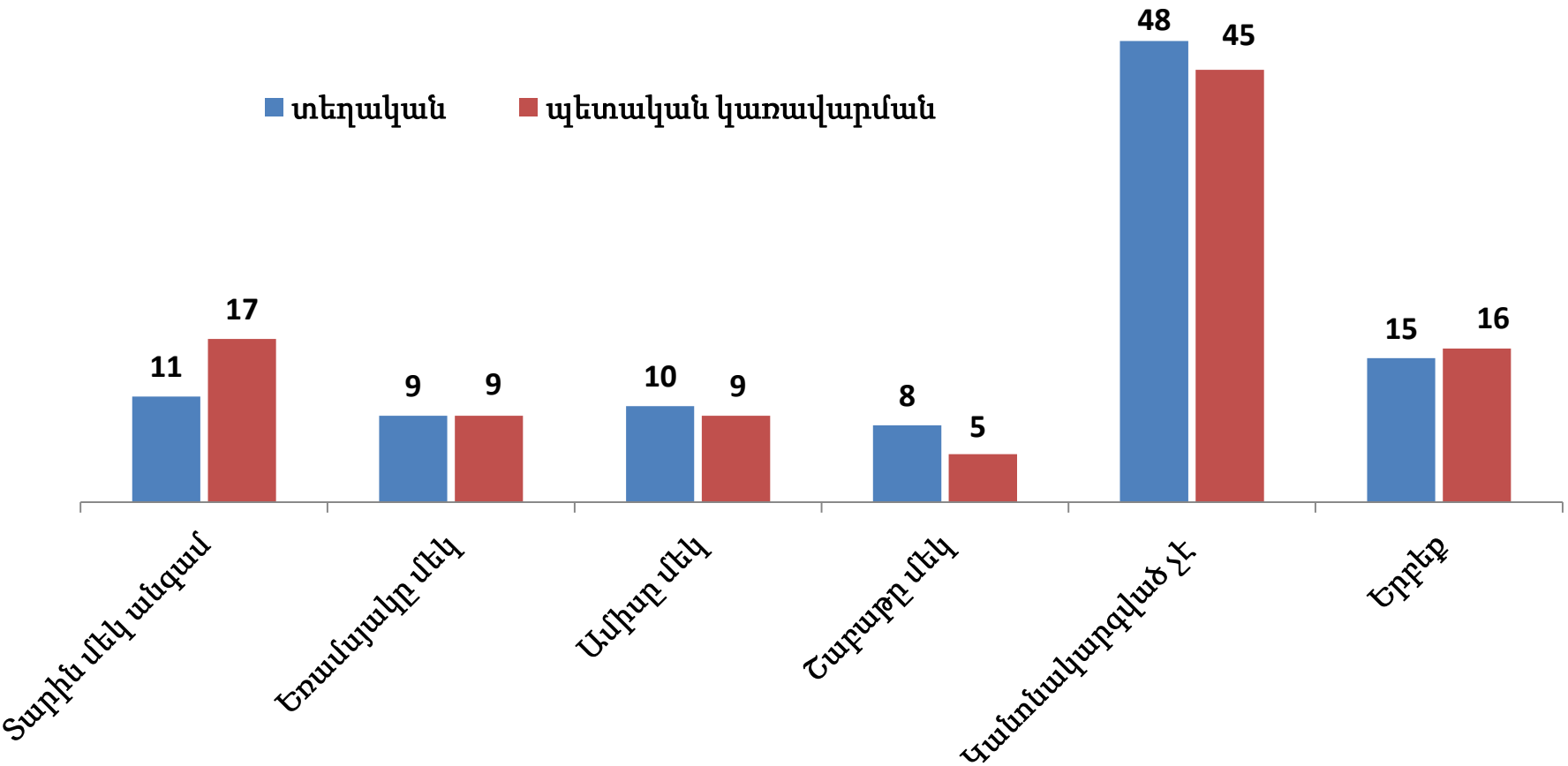
- Ֆինանսավորողի շահերին ծառայելու ընկալումը, զանազան պիտակավորումները
- Իշխանամետ ՔՀԿ-ների գործունեությունը

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Համագործակցություն պետական մարմինների հետ

Հ45. Որքա՞ն հաճախ է կազմակերպությունը համագործակցում Հայաստանի կառավարման մարմինների հետ (դեպքերի %)

Համագործակցություն պետական մարմինների հետ. միտումներ

- Պետական կառույցների կողմից ՔՀԿ-ների հետ համագործակցության դրական գնահատական:
- Կարևորվում է.
 - ՔՀԿ-ների աջակցությունը սոց. հիմնախնդիրների լուծմանը,
 - Մասնակցությունը որոշումների ընդունմանը,
 - Փորձագիտական կարողությունները:
- Համագործակցության ձևեր.
 - Համատեղ քննարկումներ,
 - Խորհրդակցություն,
 - Համատեղ միջոցառումներ,
 - Սոցիալական ծառայությունների պատվիրակում:

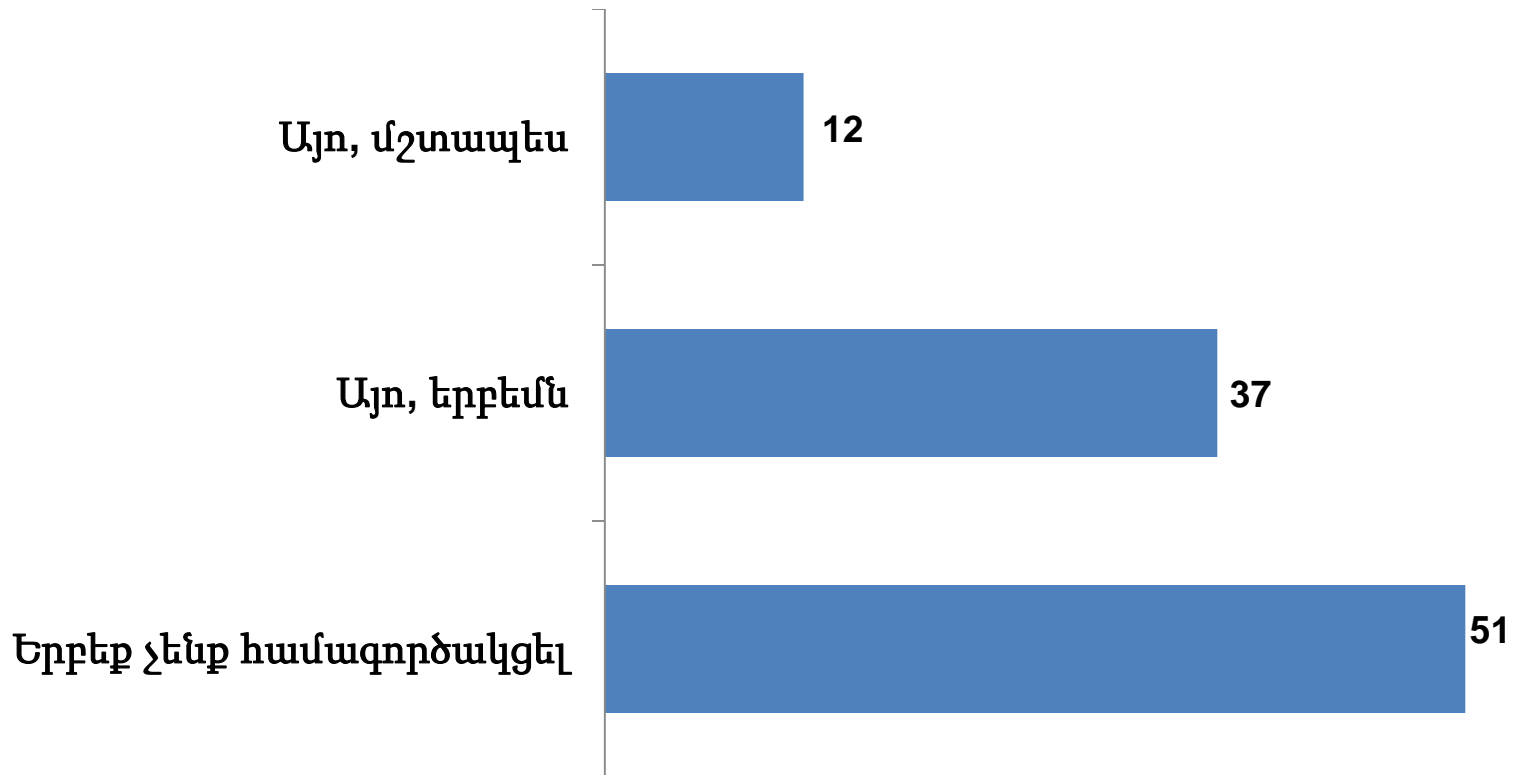
Համագործակցություն պետական մարմինների հետ. խոչընդոտներ

- Կոնստրուկտիվ երկխոսության մշակույթի պակաս
- ՔՀԿ-ների թույլ կարողություններ և սահմանափակ մասնակցություն
- Համագործակցության երբեմն ձևական բնույթ
- Անվստահություն պետական կառույցների և ՔՀԿ-ների ֆինանսավորման գործընթացի հանդեպ
- Շահերի բախման մտահոգություններ
- Անձնական գործոնի կարևորություն

Համագործակցություն գործարար հատվածի հետ

Հ53. Համագործակցում էք արդյոք բիզնես ոլորտի հետ ծրագրերի իրականացման համար (դեպքերի %)

Համագործակցություն գործարար հատվածի հետ. միտումներ և խոչընդոտներ

- ՔՀԿ-ների հանդեպ անվստահություն
- Անբարենպաստ հարկային դաշտ
- Գործարար հատվածի հանդեպ անվստահություն
«Միշտ բիզնեսները իրենց անհատական օրակարգն ունեն, կամ իրենց ՀԿ-ն ունեն, կամ ինչ-որ քաղաքական նպատակներ են հետապնդում... Հայաստանում դեռևս քաղաքական գործընթացներից են կախված» (ՔՀԿ դաշտի փորձագետ, միջազգային կառույցի ներկայացուցիչ):
- Անկախության ու շահերի բախման ռիսկ
- Հարաբերությունների հիմնում նեղ, անձնական կապերի ու հետաքրքրությունների վրա

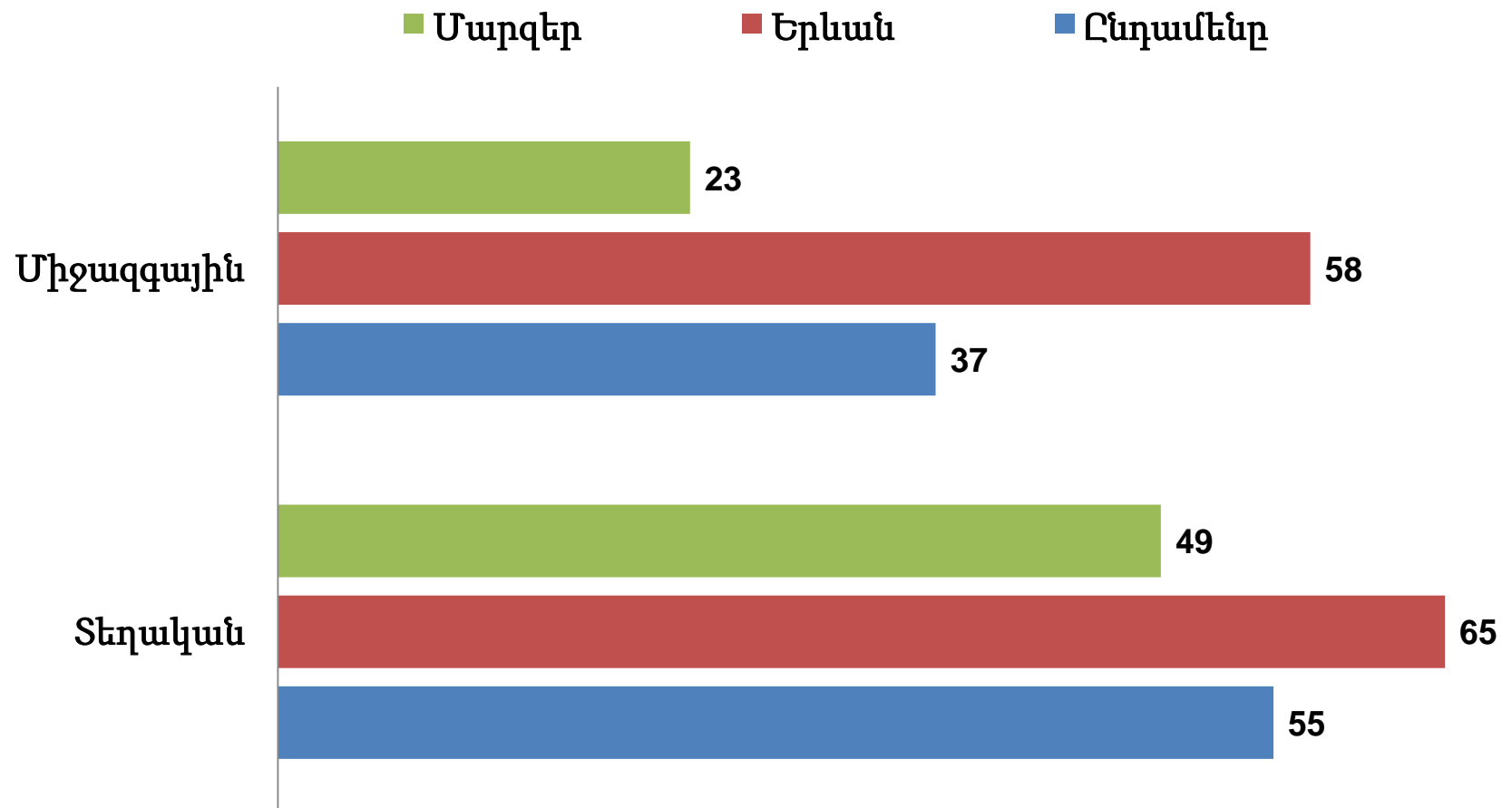
ՔՀԿ-ների հետ համագործակցություն

- Հարցվածների մեծամասնությունը (81%) նշել է, որ մյուս ՔՀԿ-ների հետ համագործակցելու համար խոչընդոտներ չկան:
- Խոչընդոտների շարքում առավել հաճախ նշել են.
 - ռեսուրսների համար մրցակցությունը (10 անգամ)
 - կազմակերպությունների իրենց առաքելությանը հակառակ գործողությունները (10 անգամ)
 - կազմակերպությունների մասնագիտական կարողությունների պակասը (7 անգամ)
 - կազմակերպությունների գործունեության մասին տեղեկատվության պակասը (6 անգամ):

ՔՀԿ-ների հետ համագործակցություն

Հ50. Ձեր կազմակերպությունը ներկայումս հանդիսանում է որևէ կոալիցիայի, ցանցի կամ խմբի անդամ (այո, %)

ՔՀԿ-ների հետ համագործակցություն

- Փորձագետները բացասաբար են գնահատում **մրցակցության գաղափարը` ՔՀԿ-ներն ավելի շատ կշահեն համագործակցությունից, այլ ոչ թե մրցակցությունից:**
- Կարևորվում է **կոալիցիաների և ցանցերի միջոցով աշխատելը**

«ՔՀԿ-ներին կառաջարկենք լինել գաղափարային, լինել համախմբված, ինչ որ անում են, անեն ցանցով, բայց արդյունավետ գործող ցանցով, ոչ թե ֆորմալ ցանցով: Համոզված եմ, որ դա կգնահատվի: Դա կտեսնվի բոլորի կողմից ու իրենք չեն մնա անգործ» *(միջազգային կառույցի ներկայացուցիչ):*

- Կարևորվում է նաև **այլ երկրների ՔՀԿ-ների հետ համագործակցության, միջազգային կապերի զարգացումը:**

Համագործակցություն միջազգային կազմակերպությունների հետ

- Տեղական կարիքների հանդեպ ավելի զգայուն լինելու անհրաժեշտություն.
«Մի շատ կարևոր բան, որ միջազգային կազմակերպությունները պետք է չանեն՝ պետք է իրենց օրակարգերը չտարածեն ՀԿ-ների վրա: Որովհետև դա միանգամից ՀԿ-ն դարձնում է բիզնես: Կամ աշխատակազմ ..., որն իրենց համար է աշխատում: Դա միանշանակ պետք է չանել» (ՔՀԿ դաշտի փորձագետ, ՔՀԿ ներկայացուցիչ):
- Երկարաժամկետ աջակցության արդունավետություն,
- ՔՀԿ-ների փակ շրջանակի ֆինանսավորման և դրամաշնորհների տրամադրման վիճելի չափանիշներ,
- Փոքր կազմակերպություններին փոքր գրանտերի անհրաժեշտություն,
- Փորձագիտական աջակցության կարևորություն:

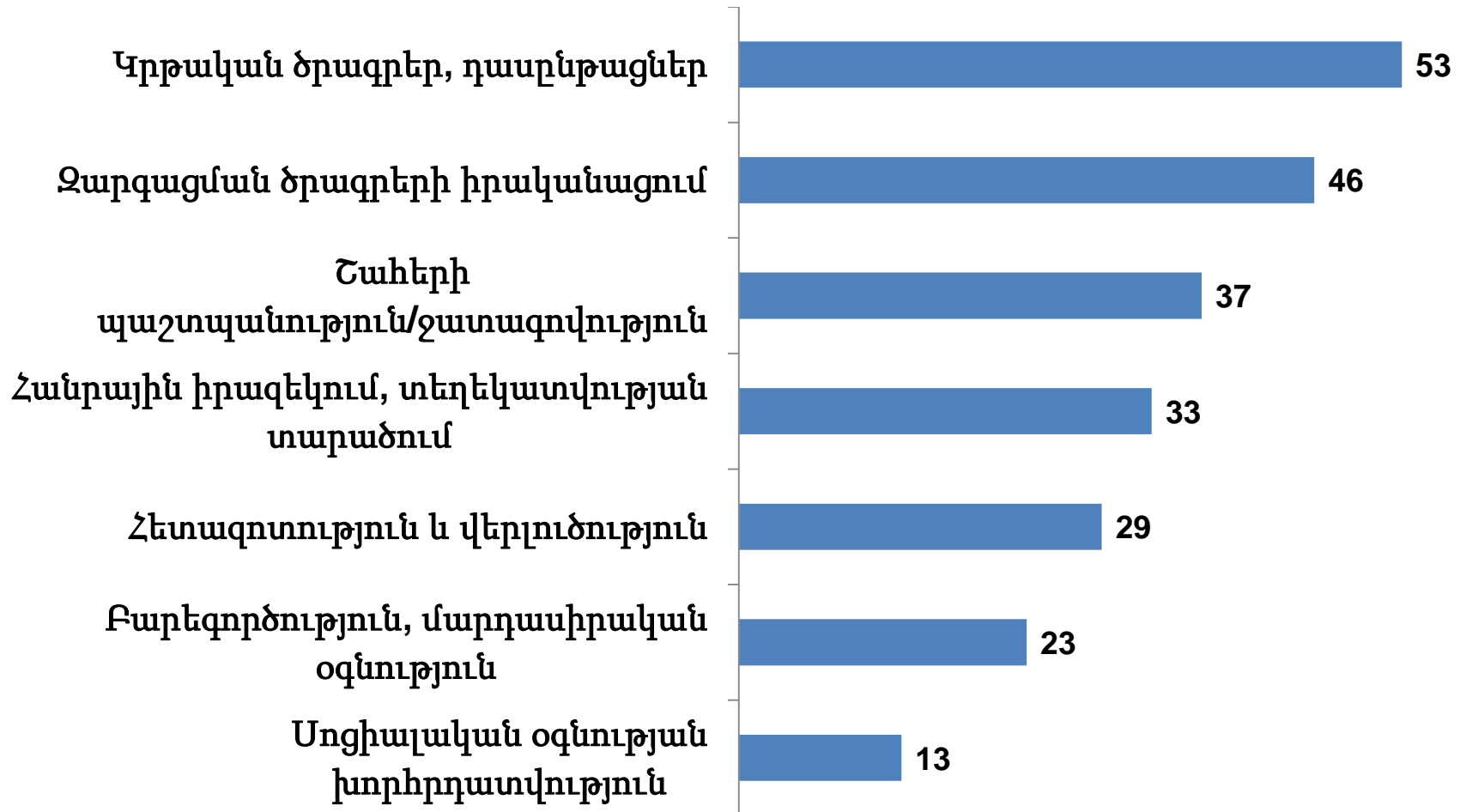

ՔՀԿ

ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՔՀԿ-ների գործունեության ուղղություններ

Հ3. Գործունեության հետևյալ ուղղություններից որո՞ւմ է ներգրավված Ձեր կազմակերպությունը (դեպքերի %, մինչև 3 պատասխան), առավել հաճախ (10% և ավելի) նշված պատասխաններ

ՔՀԿ ծառայությունների կարիքներ

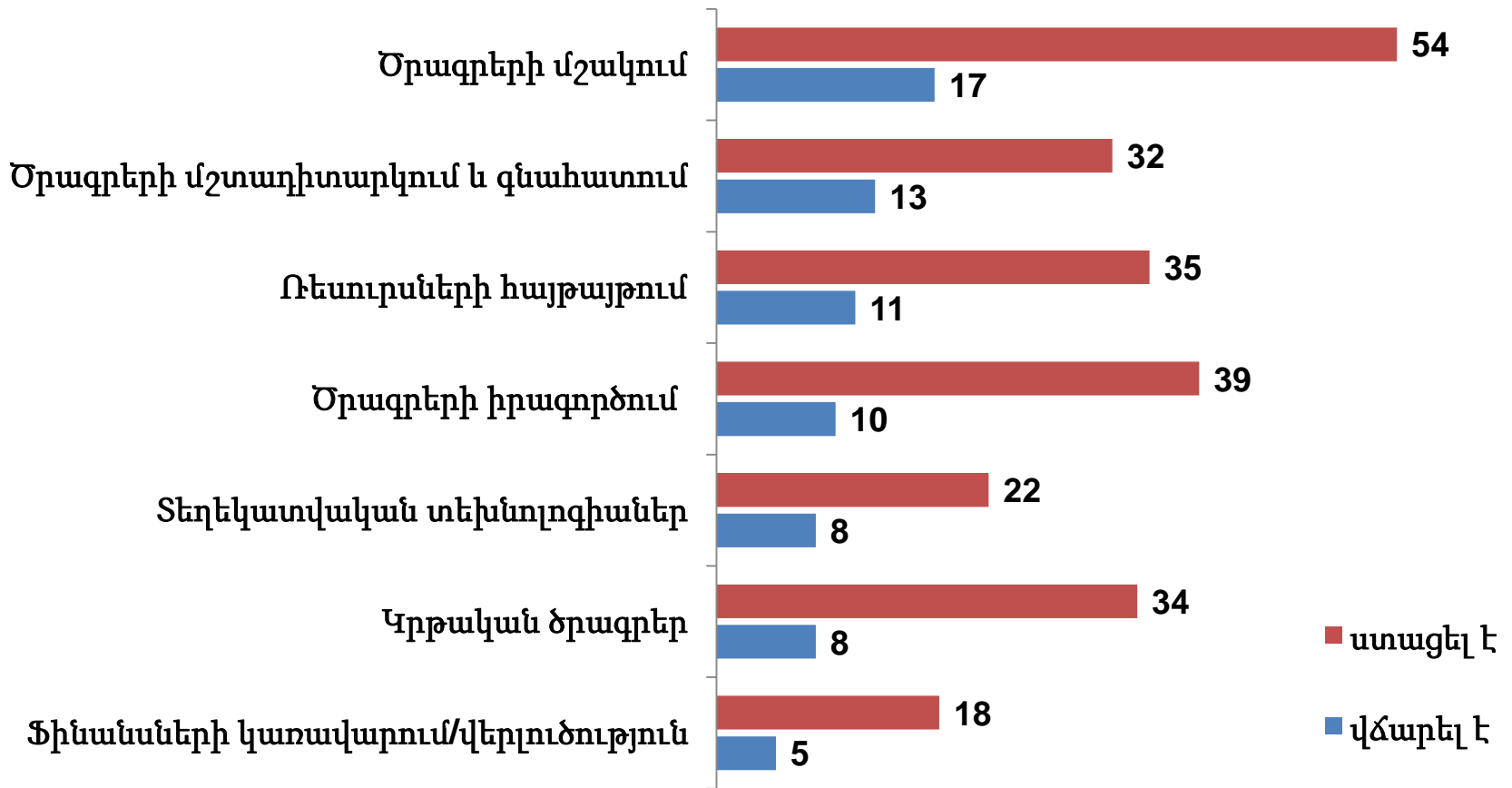
- ՔՀԿ ծառայությունների զարգացման ոլորտներ.
 - մոնիթորինգ և գնահատում, այդ թվում պետական քաղաքականության և ծրագրերի,
 - հետազոտական և վերլուծական աշխատանք, փաստարկված ՇՊ,
 - սոցիալական ծառայությունների մատուցում համայնքներում,
 - սոցիալական գործընկերության նախաձեռնություններ:
- Մասնագիտացում առանձին ծառայությունների ոլորտում:
- Ներկայություն մարզային համայնքներում:

ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Կարողությունների զարգացում

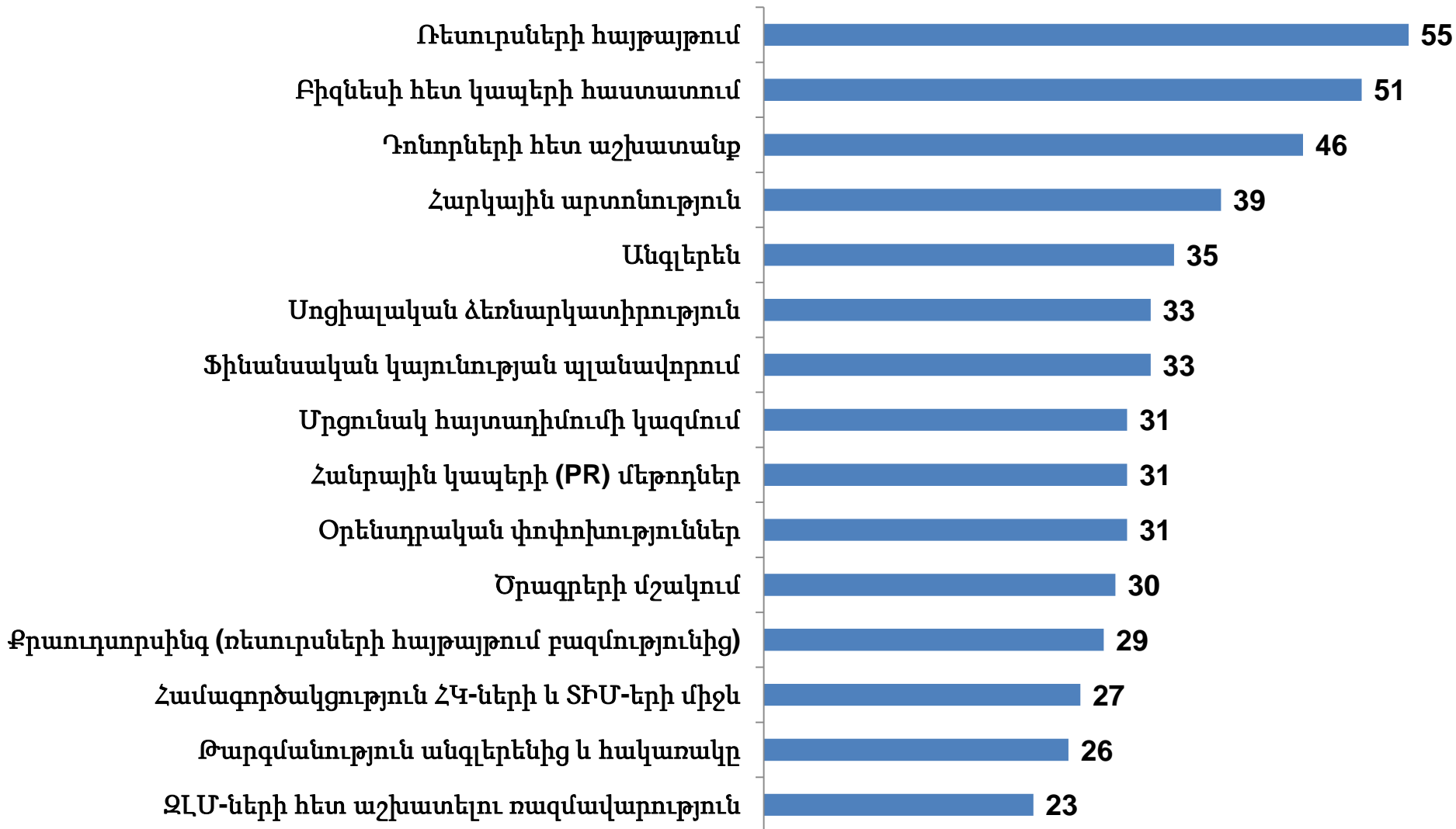
Հ59. Ստացել էք արդյոք արտաքին խորհրդատվություն հետևյալ հարցերում (դեպքերի %)/Հ60. Վճարել էք արդյոք դրանց համար (խորհրդատվություն ստացած ԲՀԿ-ների %, N=63)

- Արտաքին խորհրդատվություն չի ստացել 38 ԲՀԿ:

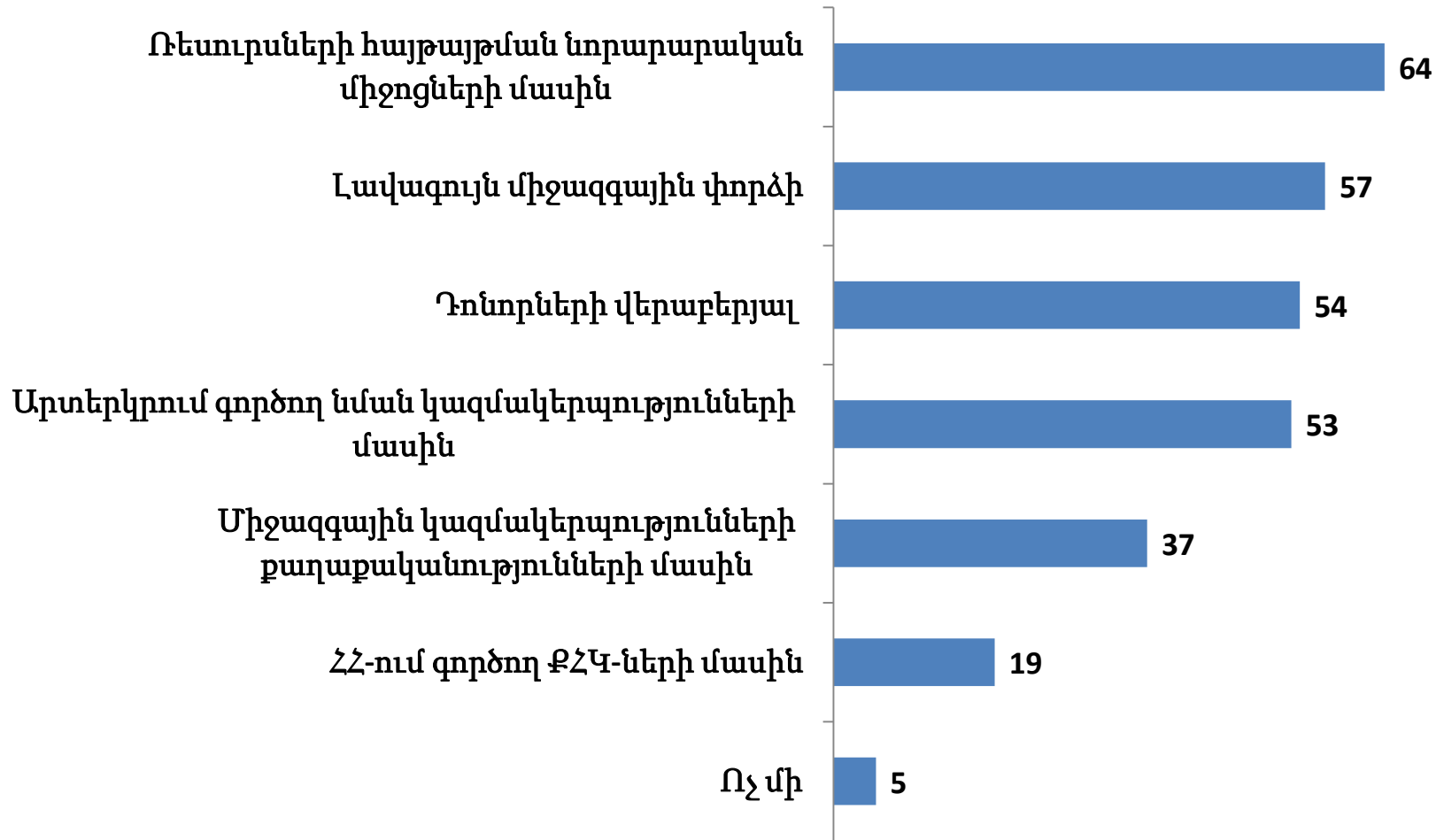
Կարողությունների զարգացում

Հ63. Աջակցության պահանջարկված ձևերը (դեպքերի քանակ)

Կարողությունների զարգացում

Հ69. Ի՞նչ տեղեկատվության պակաս էք նկատում ՔՀԿ-ների դաշտում (դեպքերի %, մի քանի պատասխան)

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՔՀԿ-ներին ուղղված առաջարկներ

- ✓ ՔՀԿ գործունեության մասին տեղեկատվության տարածում, հաշվետվողականության և թափանցիկության ավելացում
- ✓ Հաշվետվողականության տարբեր ձևաչափերի օգտագործում տարբեր լսարանների համար
- ✓ Գործունեության ազդեցության չափում և ձևակերպում
- ✓ Ավելի սերտ շփում թիրախ համայնքի ու շահառուների հետ
- ✓ Ներկայանալիս շահառուների և նրանց պատմությունների ներգրավում, տեսանելիության ապահովում առաջին հերթին շահառուների միջոցով
- ✓ Պետական և բիզնեսի ոլորտի հետ համագործակցության ձևերի և մեխանիզմների մասին գիտելիքների, հաղորդակցային և բանակցային հմտությունների բարելավում
- ✓ Կարողությունների պարբերական ինքնազնահատում, ուժեղ կողմերի և բացերի վերհանում և ինքնակատարելագործում

Շահագրգիռ կողմերին ուղղված առաջարկներ

- ✓ **ՔՀԿ-ների զարգացման ուղղությամբ պետական քաղաքականություն՝ համալիր և միասնական մոտեցման, ՔՀԿ-պետական մարմիններ հավասարազոր և համաձայնեցված սկզբունքների վրա**
- ✓ **Հարկային մեխանիզմների ներդրում և առկա մեխանիզմների այնպիսի փոփոխում, որպեսզի հարկերի որոշակի մաս ուղղվի ՔՀԿ գործունեությանը**
- ✓ **Հասարակական գործընթացների ու կառույցների վերաբերյալ ուսումնական առարկայի ներդրում բուհերում**
- ✓ **Քննարկման հարթակների և հատվածների միջև փորձի փոխանակման միջոցառումներ**

Շահագրգիռ կողմերին ուղղված առաջարկներ

- ✓ Գործարարների կողմից ՔՀԿ-ներին հասցեագրված «ցանկությունների ցանկի» ստեղծում
- ✓ ԿՍՊ խթանմանն ուղղված ծրագրեր և միջոցառումներ
- ✓ Պետական քաղաքականության, միջազգային կազմակերպությունների քաղաքականության **մոնիթորինգի** ու գնահատման **ծրագրերի** խրախուսում
- ✓ Մի քանի ՔՀԿ-ների վարչական որոշ գործառույթներ ապահովող կառույցի գործարկում, ՔՀԿ-ների **համար ընդհանուր տարածքի** տրամադրում
- ✓ ՔՀԿ կարողությունների զարգացման **բաղադրիչի** ներառում տարբեր ծրագրերում
- ✓ ԶԼՄ-ների կողմից հատուկ ուշադրություն **ՔՀԿ աշխատանքի արդյունքների** ներկայացմանը

Կարողությունների զարգացման թեմաներ

- Անդամություն և խորհուրդ, ռազմավարական պլանավորում
- Մարդկային ռեսուրսների հավաքագրում, առաջնորդություն
- Կամավորների ներգրավում և կառավարում
- Որոշումների մասնակցային ընդունում, շահառուների ներգրավում
- Շահառուների հետ շարունակական հաղորդակցություն
- Թափանցիկության և հաշվետվողականության գործիքներ
- Ֆինանսավորման աղբյուրների բազմազանեցում և ռեսուրսների ներգրավման նորարար եղանակներ

Կարողությունների զարգացման թեմաներ

- Ֆինանսական կառավարում
- Համագործակցություն պետական և մասնավոր հատվածի հետ
- Կոալիցիաներ ու ցանցեր
- Ծրագրերի արդյունքների և ազդեցության գնահատում
- Պետական քաղաքականության մոնիթորինգ և գնահատում
- Շահերի պաշտպանության փաստարկված գործունեություն
- Իրավական ակտերի ընդունման մեխանիզմներ

Կարողությունների զարգացման ձևաչափեր

- ՔՀԿ-ների՝ որպես ռեսուրսի, ներգրավում կարողությունների զարգացման միջոցառումներում
- Խմբային դասընթացներ և քուլչինգ
- Առցանց ուսուցում ու տեղեկատվության տրամադրում
- Անհատական խորհրդատվություն
- Ավելի զարգացած ՔՀԿ-ների մենթորինգ մյուս ՔՀԿ-ների համար
- Փորձի փոխանակման հարթակներ
- Հետաքրքիր փորձ ունեցող խոսնակներ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Զեկույցն ամբողջությամբ կարող եք գտնել հետևյալ կայքերում.

www.crrc.am

www.epfound.am

www.hkdepo.am

- Մույն հետազոտությունը իրականացվել է Ամերիկայի ժողովրդի աջակցությամբ՝ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության միջոցով: Այստեղ արտահայտված տեսակետները միմիայն հեղինակներինն են և պարտադիր չէ, որ արտահայտեն ԱՄՆ ՄԶԳ կամ ԱՄՆ կառավարության տեսակետները: